

a

S

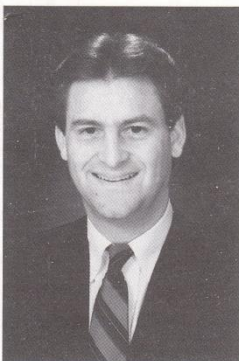
ZENTSÉG

lényege

DAVID K. BERNARD

DAVID K. BERNARD

A SZENTSÉG LÉNYEGE

David K. Bernard

A Louisiana állambeli Baton Rouge-ban született és Dél-Koreában, Szöulban nőtt fel, misszionárius szülők fiaként. Egyetemi tanulmányait a Rice Egyetemen végezte kiváló eredménnyel, matematika és gazdasági vezetőképző szakon. A Texasi Egyetemen jogi doktori diplomát szerzett ugyancsak kimagasló elismeréssel. Ezalatt a Wesley Biblia Szemináriumon görög nyelvet tanult. Számos ösztöndíjat és akadémiai elismerést nyert el.

A Texas állambeli State Bar-ban praktizált. Tanított a Houston-i Egyetemen és az Austin Community Főiskolán. 1981-ben tagja lett a Mississippi állambeli Jackson College Bibliaiskolai tanszékének.

Magas tisztséget tölt be a Nemzetközi Egyesült Pünkösdi Egyház vezetőségében és irodalmi szerkesztőségében. Feleségével Connie-val, és kisfiával Jonatánnal St.Louis-ban élnek. Hat könyv és számos cikk szerzője. David Bernard felavatott lelkész, szemináriumokon prédikál és tanít úgy helyi, mint országos és nemzetközi szinten.

**United Pentecostal Church International
(Nemzetközi Egyesült Pünkösdi Egyház)**

**36 Research Park Court Weldon Spring
MO 63304 United States.**

George Szabolcsi
Nemzetközi Megbízott

**MAGYAR TÁRSMISSZIÓ:
ISTEN GYÜLEKEZETE**

A szentség lényege

Előszó

Ennek a kis könyvnek az a célja, hogy áttekintést adjon a bibliai szentség tanításáról és gyakorlatáról. Számos lelkimunkás fejezte ki igényét egy rövid, olcsó kiadvány iránt erről a témáról, amely a gyülekezeti tagok, illetve az újonnan megtértek számára felvilágosítással szolgál. Ez a kiadvány segít megismerni ezt a témakört, amennyire szükséges. Háromféle cél motiválta a megírását: 1. Szolgáljon forrásmunkaként és segédfonalként a bibliatanulmányozásban a gyülekezetvezetők részére, 2. tömör tájékoztatást nyújtson és felfrissítse az ismereteket a hívők számára, 3. betekintést adjon az újonnan megtértek és az érdeklődők számára ebbe a témakörbe.

E kis könyv az alapja az a kiadvány, amelyet először az Egyetlenség-hívő Pünkösdi Egyház kétéves szimpóziumán mutattak be, a Missouribeli St. Louisban 1986 Január 8-10-én. Az alapkiadványt, melynek címe „A szentség teológiája”, az Egyetlenség-hívő Pünkösdi szimpózium adta ki 1986-ban.

Ez a tanulmány nem felekezeti dogmának készült, nem kíván törvényeket felállítani, és nem az ítélkezés szellemében íródott. Csupán megkísérli feltárni és rendszerezni a Biblia alaptanításait, következetesen ragaszkodva az Igéhez. Bizonyos pontokon lehetnek eltérőek a vélemények, de helyszűke miatt nincs lehetőség arra, hogy minden témakört részletesen megvitassunk. Mégis remélem, hogy az olvasó nyitott szívvel és elmével fogja kezébe venni ezt a tanulmányt, imádságos lelkülettel olvasva és tanulmányozva az idevonatkozó Igehelyeket. Csak olyan következtetéseket vonhatunk le, amelyeket a Biblia alátámaszt.

A témakör részletesebb tárgyalásához ajánljuk Loretta Bernard és David Bernard „A szentség kutatása”, valamint David Bernard „Szentség a gyakorlati életben: Második betekintés” és a „Szentség szeminárium” (hanganyagon rögzített) c. munkáit. Egyéb kiadvány-

ok, melyek a szerző „Lényege” sorozatában megtalálhatók: „A Biblia alapvető tanításainak lényege”, „Az Egyetlenség tanításának lényege” és „Az újjászületés lényege”.

Dávid K. Bernard

A szentség lényege

„Szeretettel Danielnek”

Tartalom

Bevezetés.....	8
1. Felhívás a szentségre	8
2. A szentség meghatározása.....	10
3. A szentség alapjai.....	12
4. A szentség célja	14
5. A szentség, mint Isten természete	15
6. A szentség tanításának forrása	16
7. Motiváció a szentségre	18
8. Törvényeskedés	21
9. A keresztény szabadság.....	23
10. A szentség megvalósítása a gyakorlatban	26
11. Szentség és kultúra	30
12. Felmerülhető veszélyek.....	33
Összefoglalás.....	35
Lábjegyzetek	36

A SZENTSÉG LÉNYEGE

Bevezetés

A szentség egy ódivatú, elavult fogalom a legtöbb ember számára, még a kereszténységen belül is. Mégis, Isten minduntalan azt parancsolta a népének, hogy legyenek szentek; a szentség alapvető a bibliai kereszténységben. Az igazi keresztény hagyományszerűen kihangsúlyozza a szentséget, elutasítva a világi életmód különböző nézőpontjait, mint a szentséggel össze nem férő nézeteket. Manapság azonban vannak olyan hívő keresztény csoportok is, amelyek nem veszik figyelembe a szentség tanításának nagy részét.

Ahhoz, hogy tanulmányozással végighaladjunk a bibliai szentség fogalmán, fontos, hogy számos kulcskérdést tegyünk fel. Mi a szentség? Mik azok, amelyek lényegesek a szentségről szóló tanításban, és hogyan alkalmazhatjuk ezeket a gyakorlatban a mi életünkben? Hogyan lehetünk szentek, és miért kell azoknak lennünk? Honnan erednek a szentség követelményei? Bibliai-e, vagy emberektől származnak? Egyetemes és változhatatlan-e, avagy együtt változik a kultúrákkal és a századokkal? Hogyan élhetjük meg a bibliai szentséget úgy, hogy elkerüljük a törvénykezést, de a keresztény szabadságot se korlátozzuk?

1. Felhívás a szentségre

A Biblia Krisztus követőit szent életre szólítja fel, és nyomatékosítja a szentség fontosságát. „Kövessétek mindenki irányában a békességet és a szentséget, amely nélkül senki sem látja meg az Urat.” (Zsid 12,14)

Az újjászületés a megváltás első élménye, a megváltás munkája azonban nem ér itt véget. A megszentelés munkája folyamatosan

megy végbe, amely által a hívő idővel sokkal inkább hasonlít Krisztushoz, mint újjászületések, és ez az átalakulás büntelen tökéletességet formál az életében. Ez a munka azáltal megy végbe, hogy mi nap mint nap alávétjük magunkat a Szent Lélek vezetésének és ellenőrzésének (2 Tessz 2,13).

Ugyanúgy, ahogy újjá kell születnünk ahhoz, hogy meglássuk Isten országát (Ján 3,3-5), követnünk kell a szentséget, azaz, meg kell szentelődnünk ahhoz, hogy meglássuk az Urat. „Kövessétek mindenki irányában a békességet és a szentséget, amely nélkül senki sem látja meg az Urat.” (Zsid 12,14) Más fordításban: „Törekedjetez arra, hogy minden emberrel békében éljetez, és legyetek szentek; szentség nélkül senki sem látja meg az Urat.” Az újjászületés nem nyújt örökké tartó értéket, hacsak az újjászületett hívő nem jár továbbra is hitben, és a továbbiakban nem él a Lélektől kapott új természete szerint, engedve Istennek, hogy bevégezze azt a munkát, amelyet az újjászületésben elkezdett.

A szentség nem a mi választásunktól függ: ez parancs, amelyet kötelesek vagyunk életünk minden területére vonatkoztatni. „Hanem miképpen szent az, aki elhívott titeket, ti is szentek legyetek életeitekben; Mert meg van írva: Szentek legyetek, mert én szent vagyok.” (1 Péter 1,15-16).

2. A szentség meghatározása

Isten szent; a szentség alapvető jellemzője természetének. Az Ő vonatkozásában ez abszolút tisztaságot, és tökéletes erkölcsiséget jelent. Az ember vonatkozásában a szentség Isten jellemével és akaratával való összhangot jelenti. Ez alatt azt értjük, hogy úgy gondolkodik, mint Isten, azt szereti, amit Isten szeret, illetve azt utálja, amit Isten utál, cselekedeteiben pedig úgy tesz, ahogyan Krisztus cselekedne (1 Kor 2,16; Fil 2,5).

Az Ószövetségben a szentség fogalma „elkülönítést és odaszentelést” jelentett.¹

Például a szombat szent volt, mivel el volt különítve a munkától, a munkanapoktól, az utazástól, és egyéb világias tevékenységtől, és a nyugalomnak volt szentelve. A Szent Sátor edényei szentek voltak, mivel el voltak különítve minden közönséges felhasználástól és kizárólag szertartási célokra voltak szentelve.

Isten megparancsolta a népének, hogy legyen szent (3 Móz 11,44; 19,2; 20,7) – tehát éljen elkülönülten más népektől, és szentelje magát az egy igaz Isten imáadására. A mózesi törvények elkülönítették Izrael népét a többi népektől étkezési, ruházkodási, megjelenési, gazdálkodási szokásokban, a Szombat tekintetében, egészségügyi és erkölcsi rendelkezésekben. Ezek a törvények arra tanították őket, hogy világosan különbséget tegyenek a tiszta és a tisztátalan, a szent és a közönséges között (3 Móz 11,47; Ezék 22,26). Az Ószövetségi júdaizmus szentség tanítása egyedülálló az ősi vallások között, különösen az elkülönítés-szemléletét és az erkölcs vallással való kapcsolatát illetően.

A szertartási törvények egy nagyobb szellemi igazságot vetítenek előre, szellemi alaptételeket tanítva fizikai jelképekkel (Gal 3,24-25; Zsid 10,1). Az Újszövetség eltörli a szertartási jelképeket, miközben visszatér az erkölcsi törvényhez, és a szellemi szentséghez (Kol 2,16-17).

Az ószövetségi szentség fogalmára építve az Újszövetség azzal megegyezően az erkölcsi szentség kettős meghatározását tanítja Isten népe számára: 1. ELKÜLÖNÜLÉST a bűntől és világi dolgoktól, és 2. ODA SZÁNÁST Istennek és az Ő akaratának. Ugyanúgy, mint amikor valaki lemond minden romantikus kalandról és viszonyról, jelenlegiről vagy lehetségesről, azért, hogy a házastársi kapcsolat teljes elkötelezettségében találja meg örömét, hasonlóképpen le kell mondanunk arról, hogy a világi élet hozzátartozzon a Krisztusban való új életünkhöz. A kettőt nem élhetjük együtt.

„Kérlek azért titeket atyámfiai az Istennek irgalmasságára, hogy szánjátok oda a ti testeiteket élő, szent és Istennek kedves áldozatul, mint a ti okos tiszteleteteket. És ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem változzatok el a ti elméteknek megújulása által” (Róm 12,1-2). „Annakokáért menjetek ki közülük és szakadjatok el, azt mondja az Úr, és tisztátalant ne illessetek; és én magamhoz fogadlak titeket... Mivelhogy azért ilyen ígéreteink vannak, szerettem, tisztítsuk meg magunkat minden testi és lelki tisztátalanságtól, Isten félelmében vivén véghez a mi megszentelésünket.” (2 Kor 6,17; 7,1). „Hogy levetkezzétek ama régi élet szerint való ó embert, mely meg van romolva a családság kívánságai miatt; Megújuljatok pedig a ti elméteknek lelke szerint, és felöltözzétek amaz új embert, mely Isten szerint teremtetett igazságban és valóságos szentségben.” (Ef 4,22-24).

Összefoglalva, a szentség azt jelenti, hogy Krisztust utánozzuk, Krisztushoz hasonlóak vagyunk. A megszentelt hívő nem követi a bűnös természet világias vágyait, hanem egyéniségében és elméjében Krisztust tartja szem előtt, és hagyja, hogy Krisztus formálja őt (Róm 13,14; Gal 4,19). Minden döntését, minden cselekedetét az alapján a kérdés alapján ítéli meg: Mit tenne Jézus? (Kol 3,17). Mindenben, amit mond és cselekszik, kérheti Krisztus közreműködését és jelenlétét.

3. A szentség alapjai

A szentség azt jelenti, hogy nem ezt az Isten nélkül való világot szeretetjük, nem annak élünk, nem azonosulunk vele, nem ragaszkodunk a dolgaihoz, vagyis nem veszünk részt bűnös örömeiben és tevékenységeiben. „...nem tudjátok-é, hogy a világ barátsága ellenségeskedés az Istennel? Aki azért e világ barátja akar lenni, az Isten ellenségévé lesz.” (Jak 4,4) A tiszta és szeplő nélkül való Istentisztelet alapja az, hogy „szeplő nélkül tartsuk meg magunkat e világtól” (Jak 1,27).

Különösen három fő területen szükséges elkerülnünk a kísértést és a bűnt: ezek a test kívánságai, a szem kívánságai, és az élet kérkedése. „Ne szeressétek a világot, se azokat, amik a világban vannak. Ha valaki a világot szereti, nincs meg abban az Atya szeretete. Mert mindaz, ami a világban van, a test kívánsága, és a szemek kívánsága, és az élet kérkedése nem az Atyától van, hanem a világból” (1 Ján 2,15-16). A szentség követelményeinek célja az, hogy megóvjanak bennünket a fenti kísértések egy vagy több területétől.

A túrás minden tekintetben fontos alapja napi életünknek (1 Kor 9,24-27). Ez önfegyelmet, önuralmat, és önmérsékletet jelent minden téren. Meg kell tagadnunk saját akaratomat, hogy alávehessük magunkat Isten akaratának.

Mint keresztények, el kell határolnunk magunkat a gonosz minden megnyilatkozásától (1 Tessz 5,22). El kell kerülnünk a gonoszt, bármilyen álcában jelenik is meg, és vissza kell utasítanunk a részvételt mindenben, amely mások szemében kapcsolatba hozna minket a gonosszal. Ha egy tevékenység ilyen szempontból kétséges a számunkra, akkor tartózkodnunk kell tőle (Róm 14,23).

A szentségnek uralnia kell belső és külső személyiségünket egyaránt (1 Kor 6,19-20; 1 Tessz 5,23). Tökéletes szentséget kell elérnünk életünkben, megtisztítva a tisztátalanságoktól mind szellemünket, mind testünket (2 Kor 7,1). Például a gonosz kívánság már éppúgy bűn, mint maga a paráznság (Mát 5,27-28), ahogyan a gyűlölet éppolyan bűn mint a gyilkosság (1 Ján 3,15).

A szentség tehát magában foglalja viselkedésünket, gondolatainkat, és szellemi állapotunkat az egyik oldalról, cselekedeteinket, megjelenésünket, és fizikai állapotunkat a másik oldalról. Mindkettő szükséges. Idővel a tanítások során azon a hívőn, akiben a szentség igazi Léleke lakozik külsőleg is meg fog nyilvánulni a szentség, viszont a szentség külső megjelenésének nem sok értéke van, ha az nem lakozik belül. Például az erényes lelkületű nő szellemével összhangban erényesen is öltözködik, de az erényes öltözet nem sok értékkel bír akkor, ha kívánságokkal teli szívet takar.

Az élet megszentelődése a tökéletességre való folyamatos törekvésen alapul (Mát 5,48; 2 Kor 7,1; Fil 3,12-16). Senkisem abszolút tökéletes, de mindnyájan lehetünk viszonylagosan tökéletesek, vagy érettek. Szentek vagyunk, ha hitünket Krisztusba helyezzük, ha Isten Igéje szerinti megtért életet élünk, és törekszünk arra, hogy mindinkább elváltozzunk Krisztus hasonlatosságára a bennünk lakozó Lélek által (Ef 4,13). Isten folyamatos növekedést vár tőlünk kegyelemben és ismeretben, és a szellemi gyümölcsök termésében (Ján 15,1-8; 2 Pét 3,18).

A szentségben járás azt jelenti, hogy célunk nap mint nap győzedelmeskedni a bűn fölött (Ján 5,14; 8,11). Mint keresztények, nem vagyunk alávetve a bűnnek; ha vétkezünk, bocsánatot nyerünk bűnünk megbánásával és megvallásával (1 Ján 1,9; 2,1).

Isten annak alapján értékeli minden egyes hívő munkáját, hogy honnan emelkedett ki az illető, mivel ruházta fel őt Isten, és mik a képességei (Mát 13,23; 25,14-30). Két keresztény egyaránt tökéletes lehet Isten szemében akkor is, ha abszolút értelemben a tökéletesség különböző fokozatait érték el, éppúgy, ahogy két különböző növésű gyermek is lehet teljesen normális és egészséges.

Nem szabad megítélnünk egymás indítékait, vagy Istennel való kapcsolatát, sem összehasonlításokat tennünk a hívők között (Mát 7,1-5; 2 Kor 10,18). Ehelyett megértőnek és türelmesnek kell lennünk a tökéletesség különböző fokozatain állókhoz, igyekezvén megőrizni a Lélek egységét a békesség kötelékében (Ef 4,1-3). Kiváltképp ügyelnünk kell arra, hogy ne ítéljünk meg, ne félemlítsünk és ne botránkoztatassunk meg senkit, különösen ne látogatókat, és újonnan

megtérteket. Ugyanakkor hűnek kell lennünk a bibliai tanításokhoz és az isteni megítéléséhez megalkuvás nélkül, és anélkül, hogy elfordulnánk azoktól az igazságokról, amelyeket már megismertünk (Fil 3,15-16).

4. A szentség célja

A szentség elsődleges célja, hogy Isten kedvében járjunk. Istené vagyunk kettős értelemben is: a teremtés jogán, és a megváltás jogán. Ezért nincs jogunk arra, hogy akaratával ellenkező módon éljünk. „Avagy nem tudjátok-é, hogy a ti testetek a bennetek lakozó Szent Léleknek temploma, amelyet Istentől nyertetek; és nem a magatokéi vagytok? Mert áron vétettetek meg, dicsőítések azért az Istent a ti testetekben és lelketekben, amelyek az Istenéi.” (1 Kor 6,19-20). „Úgy vélekedvén, hogy ha egy meghalt mindenkiért, tehát mindazok meghaltak; és azért halt meg mindenkiért, hogy akik élnek, ezután ne magoknak éljenek, hanem annak, aki érettök meghalt és feltámasztott.” (2 Kor 5,15). (Lásd még 1 Péter 1,18-19.)

Isten az Ő dicsőségére teremtett minket (Ézs 43,7), szeretetre és imádatra, és arra, hogy közösségünk legyen vele. A bűn azonban elválasztott minket a szent Istentől. A golgotai kereszten Isten gondoskodott a megváltásért és a kiengesztelésért való áldozatról. Így mi ismét közösségben lehetünk vele. Ha azonban mi ragaszkodunk ahhoz, hogy bűnben éljünk, továbbra is elválasztjuk magunkat Isten jelenlététől. Csak ha szentségben élünk, akkor tölthetjük be Isten célját úgy a teremtésben, mint a megváltásban. „Ti pedig választott nemzetiség, királyi papság, szent nemzet, megtartásra való nép vagytok, hogy hirdessétek Annak hatalmas dolgait, aki a sötétségből az ő csodálatos világosságára hívott el titeket.” (1 Péter 2,9).

A szentség második célja, hogy Krisztust megjelenítsük másoknak. Krisztus csak akkor válik vonzóvá az emberek számára, ha látják bennünk. Csak akkor fognak hinni a szavunknak, hogy Jézus megvált a bűnöktől, ha látják az evangélium megváltó erejét a mi életünkben

működni. Az emberek, akiknek nem nyújt megelégedést világi életük, akik a megváltást keresik, csak akkor fognak az egyház felé vonzódni, ha az jól érzékelhetően különbözik a világtól.

Egy szent egyház képes a bűnösöket Isten imádatára vezetni. „Úgy fénylik a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat” (Máté 5,16). „...tartóztassátok meg magatokat a testi kívánságoktól, a melyek a lélek ellen vitézkednek; Magatokat a pogányok közt jól viselvén, hogy a miben rágalmaznak titeket mint gonosztévőket, a jó cselekedetekből, ha látják azokat, dicsőítsék Istent a meglátogatás napján.” (1 Péter 2,11-12) Krisztus levelei vagyunk, a Lélek által írva, amelyet ismer és olvas minden ember (2 Kor 3,2-3).

A szentség harmadik célja, hogy áldás alatt legyünk most, és az örökkévalóságban egyaránt. Szellemi szempontból az Istennel való élet ésszerű, okos, és helyes (Róm 12,1). A szentségben való élet áldást hoz minden téren; fizikaiag, lelkiileg és szellemileg egyaránt, és örök életre vezet. Isten az embert a szentség útmutatása szerint való életre tervezte, és ennek az útmutatásnak az elvetése nagy bajokat eredményezett. Például az olyan dolgok, mint a mértéktelenség, a szexuális kicsapongás, a bűn és keserűség, ténylegesen fizikai betegségeket okozhatnak. Azok, akik istenfélő életet élnek, részesülnek az isteni szeretetben, békében, örömben és reményben. Bővülő életet élnek most és az örökkévalóságban.

5. A szentség, mint Isten természete

A szentségre való felszólítás Isten alapvető természetéből fakad. Szentnek kell lennünk minden cselekedetünkben, mert Isten, akit szolgálunk, szent (1 Péter 1,15-16). Azok, akik áthágják az erkölcsi törvényeket és elhanyagolják a gyakorlati szentséget az életükben, nem fogják megérteni, hogy a szentség alapvető jellemvonása Istennek, amely meghatározza minden más erkölcsi tulajdonságát. Való-

jában a szentség az alapja a szeretetének, így ez ad útmutatást Isten szeretetéhez. Az Ő szentsége határozza meg a szeretetét, és nem fordítva. Mivel szent, nem szereti a bűnt, vagy a gonoszt. Mivel szent, szeretete pártatlan és örök, nem önkényeskedő, nem szeszélyes vagy ingadozó. Isten szeretete nem kerül ellentmondásba szentségével, és nem uralja le azt.

A bűn közvetlen kihívás Isten uralmával szemben, amely sérti az Ő szentségét. Isten szeretete soha nem eredményezi azt, hogy elnézze a bűnt, mert a bűn ellenkezik az Ő alapvetően szent természetével. Amikor Isten megbocsátja a bűnt, Ő nem egyszerűen elnézi azt, hanem elfogadja Krisztus halálát, mint megfelelő engesztelést azért a bűnért. Isten szeretete ilyen módon ad bűnbocsánatot, anélkül, hogy igazsága csorbát szenvedne. „Kit az Isten eleve elrendelt kiengesztelő áldozatul, hit által, az Ő vérében, hogy megmutassa az Ő igazságát az előbb elkövetett bűnöknek elnézése miatt” (Róm 3,25). A kereszttel mutatja, hogy Isten igazsága büntetést követel minden bűnért. Ha mi a hitünket Krisztusba helyezzük (ez egyaránt jelent bűnbánatot és engedelmisséget az Ő szavának), akkor érvényessé tesszük Krisztus halálát a mi életünkre, azért, hogy megtisztuljunk a bűntől. Másikül szembe kell néznünk a bűnért járó büntetéssel.

6. A szentség tanításának forrása

A szentség tanításának legfőbb forrása maga a Biblia, amelyet Isten sugallt. Tartalmaz mindent, amit szükséges tudnunk az üdvösség és az Istennel való élet szempontjából. „És hogy gyermekségedtől fogva tudod a szent írásokat, melyek téged bölcsesé tehetnek az idvességre a Krisztus Jézusban való hit által. A teljes írás Istentől ihletett és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre, hogy tökéletes legyen az Isten embere, minden jó cselekedetre felkészített.” (2 Tim 3,15-17).

A szentségről szóló minden tanításnak a Bibliából kell erednie. Az igazi szentség követelménye két megközelítésen alapul: 1. konkrét

bibliai kijelentésen, 2. bibliai tanításból következően. Például a Biblia konkrétan kijelenti, hogy a részegség bűn, tehát tudomásul kell vennünk, és tanítanunk kell ezt az igazságot. Ehhez járul az a bibliai alaptanítás, mely szerint mindenféle delírium rossz; tehát tartózkodnunk kell a delíriumot előidéző szerektől is, mint pl. a marihuána és a kokain, még akkor is, ha a Biblia nem említi ezeket név szerint.

A Biblia nem csupán szabályok gyűjteménye. Nem törekszik arra, hogy konkrét válaszokat adjon a megszámlálhatatlan sokféle helyzetre, amellyel az ember szembe kerülhet. Sokkal inkább alapvető útmutatást ad, amely követhető mindenféle kultúrában, korban és helyzetben élő emberek számára.

Annak érdekében, hogy segítsen az embereknek megérteni, miként kell a bibliai tanítások szerint élni, Isten szellemi vezetőket adott az egyháznak. Az ő feladatuk az, hogy felkészítsék a szenteket az építésre, vezessék őket az éretté válásban, hogy a test növekedjék (Ef 4,11-16). A Lélekkel betöltött pásztor és tanító közvetíti Isten Igéjét, magyarázza azt, és tanításait a mindennapi élet helyzeteire vonatkoztatja.

Végül a Szent Lélek közvetlenül tanít bennünket, és vezet belső felismerésekre és meggyőződésre. A Lélek azért adatott számunkra, hogy tanítson és vezessen minket (Ján 14,26; 16,13). A Lélek a szívünkbe írja Isten törvényét (Jer 31,33). Kenetet kaptunk – a szentségnek és igazságnak alaptermészetét, amely bennünk marad – amelyre senki sem tanított minket (1 Ján 2,27). Döntés, küzdelem, válság, vagy elbizonytalanodás idején érzékenyen kell figyelniünk a Lélek nyugodt, csendes hangjára.

A szentség tanításának háromféle módja – 1. a Biblia, 2. a szellemi vezetés, és 3. a bennünk lakozó Szent Lélek – egymással összhangban és egymást kiegészítve működik. A Biblia a végső mércénk. Isten senkinek sem ad jogot arra, hogy megváltoztassa az Ő üzenetét, és a bennünk lakozó Lélek sem szól ellenkezően az írott Igével, amelyet Ő maga ihletett.

7. Motiváció a szentségre

A szentség nem eszköz a megváltás elnyerésére, hanem a megváltás eredménye. Tehát mint ilyen, kegyelemből, hit által érhető el (Ef 2,8-9). A szentség nem érhető el a test cselekedeteinek útján, hanem csakis azáltal, hogy alávetjük magunkat a Szent Lélek vezetésének. Mi nem munkálhatjuk ki saját szentségünket, csupán részesei lehetünk Isten szentségének (Zsid12,10).

A szentség egyaránt azonnali és növekvő. A keresztyén szentté válik akkor, amikor megtér (elfordul a bűntől), megkeresztelkedik Jézus nevében, és betöltkezik Szent Lélekkel (1 Kor 6,11). Isten úgy tekint ránk, mint szentekre, mivel Krisztus igaz voltát tulajdonítja nekünk. Nekünk tehát a szentséget kell követnünk (Zsid 12,14). Már meg vagyunk szentelve, és szenteknek hívotunk (1 Kor 1,2).

A szentség 1. hitből, 2. szeretetből, és 3. a Lélek szerint való járásból fakad, mert ezek adnak alapot, ösztönzést, és erőt a szentség elérésére.

Először is az őszinte hit Istenben feltétlenül maga után vonja az Istennek való engedelmességet (Csel 6,7; Róm 10,2-6; Jakab 2,14-26). Ha hiszünk Istennek, hinni fogunk az Ő Igéjének, ha hiszünk az Ő Igéjének, el fogjuk fogadni annak tanításait és be fogjuk azokat fogadni az életünkbe. Hit által fogadjuk el Krisztus áldozatát, mint megfelelő engesztelést a mi megváltásunkért, és fogadjuk be az Ő halálát, eltemettetését és feltámadását a mi életünkbe. Valójában a hit által meghalunk a bűn számára, amikor megtérünk, eltemettetünk Jézus Krisztussal a vízkereszttségbe a bűnök bocsánatára, és befogadjuk az új életet a Szent Lélek által, aki képessé tesz minket arra, hogy szent életet éljünk. Hit által járhatunk továbbra is Istennel a megváltás munkájának végső fázisáig – a megdicsőülésig.

Az Istenbe vetett hit mellett szükséges, hogy legyen bennünk szeretet Isten iránt, az Ő Igéje és szentsége iránt. Szeretet nélkül minden kísérletünk, hogy Istennek éljünk, hiábavaló (1 Kor 13,1-13; Jel 2,1-7). Ha szeretjük Istent, engedelmeskedni fogunk parancsainak, és törekedni fogunk a szentségre az életünkben (Ján 14,15; 23; 1 Ján

2,3-6). Ha mi igazán szeretjük Istent, kérlelhetetlen gyűlöletet fogunk érezni a gonosz iránt (Zsolt 97,10), és arra fogunk törekedni, hogy olyanokká váljunk, mint a mi szent Istenünk. Minél jobban szeretjük Istent, annál inkább vágyunk a szentségre.

A szeretet sokkal hajlíthatatlanabb, és még követelőbb, mint a törvény, mert a szeretet mindig tovább lép, mint a kötelesség. Az Isten iránti szeretet sokkal közelebb vonz minket Istenhez, mint a törvényeskedés, úgy a viselkedésben, mint a fegyelmezett élet tekintetében. A szeretet késztet valakit arra, hogy elkerüljön mindent, amivel Istent megbánthatná, vagy gátolná az Istennel való közösségét. A szeretet elutasít mindent, ami világosan nem egyeztethető össze az isteni természettel, vagy nem mozdítja elő a keresztyeni életet, még akkor is, ha nincsenek kifejezetten bűnnek nevezve ezek a dolgok. Ezen a módon, a szeretet elvén át sokkal inkább szentségre jutunk, mint Mózes törvényein keresztül, vagy szabályok fabrikálása által.

A szeretet meghatároz minden cselekedetet és kapcsolatot. Minden törvény summája a szeretet: szeretnünk kell Istent teljes lényünkkel, és szeretnünk kell felebarátainkat, embertársainkat, mint önmagunkat (Mát 22,36-40; Róm 13,9-10). Mózes törvénye helyett, a „szabadság tökéletes törvényét” kaptuk, amely a szeretet „királyi törvénye” (Jakab 1,25; 2,8; 2,12).

Mivel a szentség Isten alapvető természete, amikor az Ő Szent Lelkét magunkba fogadjuk, egy szent természetet fogadunk magunkba. A Lélek ereje által győzedelmeskedhetünk a bűn felett és élhetünk igazakként (Róm 8,2-4; Gal 5,16; I Tessz 4,7-8). Szabadok vagyunk a bűn uralmától – azaz hatalmunk van arra, hogy ne cselekedjünk bűnt (Ján 8,34-36; Róm 6,1-23). Tovább már nem fogunk bűnben élni, hisz tulajdonképpen újonnan kapott természetünk nem cselekedhet bűnt (1 Ján 3,9). Megvan még a képességünk arra, hogy vétkezzünk, hiszen régi bűnös természetünk elnyomva ugyan, de még bennünk van (Gal 5,16-17; 1 Ján 1,88; 2,1), de az újjászületett természet visszatart minket attól, hogy megrögzötten bűnben járjunk. Amilyen mértékben ráhagyatkozunk a Lélek vezetésére, úgy fogunk büntelenné válni.

A szentség nem egy külső törvény, hanem szerves része az új

természetnek. A Lélek belénk helyezte Isten erkölcsi törvényét, nem kőtablákra írva, hanem a szívünk hústábláira (Jer 31,33; Zsid 10,16). Az Isten szerint való élet nem egyszerűen külső szabályok betartását jelenti, hanem a bennünk lakozó Szent Lélek természetének követését. Szentül élünk, mert a mi új emberünk szent, és az is akar lenni. Azért kerüljük a bűnt és a világiasságot, mert új természetünk irtózik tőlük. Még küzdenünk kell a régi természet folytonos vágyai és kíváncsai ellen, de ez egy benső küzdelem. Semmiféle zsarnok nem kényszerítheti ránk a törvényeit: mi kényszeríthetjük korlátok közé a bűnös természetet, mert többé nem a test kívánságai szerint akarunk járni, hanem a Lélek szerint.

Egy író a következőképpen magyarázta a Róma 8,2-4 igéit: „A keresztény szentség nem a pontos összhang kérdése egy külső törvény egyéni előírásaival; sokkal inkább a Szent Lélek gyümölcseiből láttatik meg valakinek az életében, amelyek által kiáradhat az a kegyelem, mely a tökéletesben, Krisztus életében volt látható. A törvény szent életet írt elő, de erőtelen volt ahhoz, hogy ezt az életet létre is hozza, mivel hogy az ember anyagi természete ellenében kellett működnie. De amire a törvény erőtelen volt, megcselekedte Isten... Minden, amit a törvény követelt, hogy Isten akaratával összhangba kerülhessünk, most megvalósíthatóvá vált azoknak az életében, akik a Szent Lélek vezetése alatt vannak, és akik felszabadultak a régi rendelkezések rabszolgasága alól. Az Istentől való parancs így vált az Istentől való felhatalmazássá.”²

A szentség követése személyes erőfeszítéseket követel; nem önmagától történik. Vannak, akik azt tanítják, hogy a szent életre való mindenfajta törekvés „testi” erőfeszítés, de az őszinte hit mindig engedelmisséget, és ennek megfelelően jó cselekedeteket eredményez. Meg kell nyitnunk életünket Isten Lelkének munkája számára, és cselekedeteinkben élővé tenni a szellemi tanításokat. A Biblia azt parancsolja, hogy legyünk halottak a bűn számára, de Isten számára elevenek. Szánjuk oda testi tagjainkat Istennek a bűn helyett, álljunk ellene az ördögnek, és közeledjünk Istenhez; igázzuk le a bűnös természetünket, fegyelmezzük meg a testet, öldököljük meg a test cselekedeteit, tisztítsuk meg magunkat, törekedjünk arra, hogy be-

menjünk az Úr nyugalamába, vessünk le minden terhet és bűnt, és járjunk szeretetben. „...igyekezzetek, hogy szeplő nélkül és hiba nélkül valóknak találjon titeket békességben.” (2 Péter 3,14)

A Filippi 2,12-13 felszólít minket: „... félelemmel és rettegéssel vigyétek véghez a ti idvességeket; Mert Isten az aki munkálja bennetek az akarást, mind a munkálást jó kedvéből”. Isten valójában úgy munkálja bennünk az üdvösséget, hogy vágyat és hatalmat ad arra, hogy igazságban éljünk, tehát nekünk kell tiszteletteljesen és körültekintően megvalósítanunk a szentséget az életünkben.

Egy író így magyarázta ezt: „A szentségre való törekvés kölcsönös együttműködés Isten és a keresztyén között. Nincs senki, aki elérhetné a szentség bármilyen fokozatát, ha Isten nem munkája azt az ő életében, de ugyanígy bizonyos, hogy senkisé is érheti azt el, ha ő maga nem tesz erőfeszítéseket ennek érdekében. Isten lehetővé tette számunkra, hogy szentségben járjunk. Az a felelősség azonban, hogy így teszünk-e, mi rajtunk áll; Ő nem fogja tenni helyettünk... Győzelemért imádkozunk, pedig tudjuk, hogy engedelmeskednünk kellene.”³

Hasonlatnak a földművest hozhatnánk fel, akinek gazdálkodása teljes mértékben Istentől függ, mivel Isten adja a napfényt, az esőt, és az élet csodáját a magban. Mégsem lesz termés, ha a földműves nem szánt, nem vet, nem gondozza a palántát és nem arat. Röviden tehát, mi nem tehetjük meg azt, amit Istennek kell tennie, de Isten nem fogja megtenni azt, amit mi megtehetünk.

8. Törvényeskedés

Törvényeskedés alatt merev, szigorú ragaszkodást értünk előírásokhoz vagy szabályokhoz. Keresztyén megközelítésben a törvényeskedésnek két negatív csengésű mellézköngéje van: 1. a megváltást jó cselekedetektől, vagy törvények szigorú betartásától teszi függővé, és 2. a hívőkre nem bibliai szabályokat kényszerít. A Biblia nyomatékosan elítéli az ilyen értelemben vett törvényeskedést

(Mát 23; Róm 3-4; Gal 3).

A törvény segítségünkre van, mint határvonal, mint alapszabály, azaz biztos útmutató, de végül is nem alkalmas arra, hogy megszentelődjünk általa. Mint már láttuk, az igazi szentség a hit, a szeretet és a Lélek által érhető el. Ezek adnak megfelelő választási lehetőséget a törvényesség elkerüléséhez, és valójában sokkal inkább önfegyelemre vezetnek, mint amennyire a törvény képes.

Például a törvény, vagy a rajtakapástól való félelem készíthetnek egy férfit arra, hogy fizikailag hűséges maradjon a feleségéhez, és megtartóztassa magát a kísértésben, de attól még nagyon is hűtlen lehet gondolataiban, viselkedésében, és flörtölésében. Ellenben ha igaz szerelmet érez a felesége iránt, akkor szerelme távol fogja őt tartani minden hűtlen gondolattól és vágytól, hosszú távon pedig csakis a szerelem teheti sikeressé és boldoggá a házasságot. Hasonlóképpen, ha valaki csupán törvények betartásával igyekszik Istent szolgálni, végül kudarcot fog vallani, mert szembe fog kerülni olyan helyzetekkel, amelyekre nem vonatkozik konkrétan a törvény, és belső elvek és meggyőződés híján nem lesz, ami ilyenkor vezérelje őt.

Némely vezetők úgy mutatják be a szentség bibliai elvárásait, mint szabályok és rendeletek sokaságát, csupán hagyományokkal és emberi rendelkezésekkel igazolva őket. E törvényeskedő megközelítés ellen lázadva néhányan félresöpörték a szentség igazi elveit és érvényes gyakorlati megvalósítását. A félreértés oka mindkét esetben Isten Igéjének nem elegendő, ideig való, nem elég beható, nem eléggé imádságos tanulmányozása.

Sokan tévesen azt feltételezik, hogy a törvényeskedés mellett a másik lehetőség az antinomizmus, amely azt vallja, hogy nincs semmiféle törvény, vagy a „mindent szabad” elve, amely felelősség nélküli szabadságot jelent, vagy a szabadosság, amely erkölcsi korlátok nélküli szabadságot jelöl. Az igazi szentség nem jelent szabadságot arra, hogy cselekedetünkben és külsőnkben a világgal azonosuljunk, hanem abban jelent szabadságot, hogy nem szükséges azonosulnunk a világgal. Az igazi szellemi szabadság nem azt jelenti, hogy „szabad” bűnt elkövetnünk, hanem azt, hogy szabadok vagyunk a bűn rabságából, azaz nem muszáj bűnt elkövetnünk.

Az igazságon kívül nem létezhet igazi szabadság (Ján 8,32) A szellemi szabadság nem az igazságtól való szabadságot jelenti, hanem szabadságot arra, hogy megismerjük és alá vessük magunkat az igazságnak. Például, ha valaki nem veszi figyelembe a gravitáció törvényét, és közönyösen lelép egy magas szikláról, az az ember nem szabad. Sokkal inkább akkor szabad, ha megérti a veszélyét egy ilyen cselekedetnek, és rendelkezik azzal a képességgel, hogy ne tegye azt meg, mert így óvhatja meg az életét és a szabadságát. Egy keresztény szabad, mert tudja mi a bűn, és hogy milyen halálos veszélyt rejt magában, és rendelkezik azzal a hatalommal, hogy győzzön a bűn felett.

Nekünk, keresztényeknek meg vannak adva a parancsolatok, amelyeknek engedelmeskednünk kell (Mát 28,20; Ján 14,15; 23). A szertartási törvények eltöröltettek, de nekünk sem szabad részesévé válnunk tisztátalan szellemi dolgoknak (2 Kor 6,17). A keresztény élete hasonló egy versenyhez, amelyben szellemi útmutatást követ. „Ha pedig küzd valaki, nem koronáztatik meg, ha nem szabályszerűen küzd.” (2 Tim 2,5).

Az erkölcsi törvény visszatartó erő a bűntől, de a bűnös természetnek a vágyaiban van szüksége visszatartó erőre, miközben a szellemi védelemre szorul a gonosszal szemben. A szentség tanítása nem gátolja a szabadságunkat Krisztusban, hanem, miként a kerítés a kertet, megóvjja azt. Mint ahogy a gravitáció a Földet a Nap körüli pályán tartja, a szentség tanítása úgy von minket közel szent Istenünkhöz, aki az élet és az erő forrása számunkra. Mint ahogy a vonat a sínek, vagy a folyót a partjai, úgy terel minket a helyes úton, védelmezve egyéniségünket, és ellátva minket szellemi energiával.

9. A keresztény szabadság

A bibliai keresztény élet nem rabszolgaságban, hanem szabadságban való élet. Ez a szabadság azonban nem törli el a felszólítást a szentség követésére. A keresztény szabadság fogalmát három szempontból határozhatjuk meg:

1. Szabadság a bűntől; a bűn és Isten akarata kölcsönösen kizárják egymást, tehát aki szabad az egyiktől, az következésképpen a másik uralma alá tartozik. A keresztény szabadságban való élet azt jelenti, hogy felszabadultunk a bűn rabsága alól, ami egyet jelent azzal, hogy Istennek engedelmeskedünk, és neki szolgálunk, azaz az „igazságnak a megszenteltetésre”, és arra, hogy legyen „gyümölcsünk a megszenteltetésre” (Róma 6,15-23).

2. Szabadság a törvény alól: Isten nem törölte el az erkölcsi törvényeket, de a keresztények szabadok az ószövetségi törvénytől több tekintetben:

- * Szabadok a törvény ítéletétől – a haláltól. Krisztus meghalt helyettünk, így a törvénynek nincs hatalma ítélkezni felettünk.

- * Szabadság attól, hogy egyedül, csupán emberi erőfeszítésekkel kíséreljük meg betölteni a törvényt. Az ószövetségi szentek a törvény alá voltak rendelve, ahogyan a gyermekek a gyámok és gondviselők alatt vannak (Gal 4). Ők nem voltak képesek győzedelmeskedni a test felett, és megtartani Isten erkölcsi törvényét, de nekünk a Lélek megadja a hatalmat a győzelemre (Róm 8,2-4). Szabadság a törvény pusztító hatalma alól, amelyet annak megsértésével vonunk magunkra. A törvény, amely önmagában jó volt, károssá vált, mert az emberek tévesen attól remélték a megigazulást, és így elvetették a hitet Krisztusban (Róm 9,31-10,3).

- * Szabadság a szertartási törvények alól (Márk 7,15; Csel 15; Gal 4; Kol 2,16-17).

3. Szabadság a nem erkölcsi dolgok tekintetében: részesei lehetünk bármilyen tevékenységnek, amely nem sérti a bibliai tanításokat. Szabadságunk van arra, hogy a nem erkölcsi kérdésekben, mint például a hús fogyasztásában, vagy bizonyos napok figyelembe vételében, megtartásában saját személyes megítélésünket, vágyunkat, lelkiismeretünket kövessük (Róm 14). Ezekben a kérdésekben nem szabad egymást megítélnünk, de hűeknek kell lennünk saját meggyőződésünkhöz.

A keresztény szabadság nem teszi érvénytelenné felelősségünket abban, hogy a szentség tanításának engedelmeskedjünk (Róm 6,15; Gal 5,13), sem abban, hogy előljáróinkat kövessük a szentség tanítá-

sának megvalósításában mai vonatkozásban (Csel 15,28-29; Zsid 13,17).

A Biblia négy szempontot jelöl meg útmutatásul a keresztyén szabadság megfelelő gyakorlására a nem erkölcsi kérdésekben.⁴

Ezek a következők:

1. Mindent Isten dicsőségére kell cselekednünk (1 Kor 10,31; Kol 3,17).

2. Kerüljünk el mindent, ami nem szolgál a javunkra (1 Kor 6,12; 10,23). Tartózkodnunk kell azoktól a dolgoktól, amelyek fizikailag, lelkileg, vagy szellemileg ártalmunkra vannak. Tegyük félre minden „terhet” vagy akadályt, csakúgy, mint a megkörményező bűnt (Zsid 12,1).

3. Kerüljünk el mindent, ami uralmat vehet rajtunk (1 Kor 6,12). Ne hagyjuk, hogy bármi hatalmába kerítsen minket, és túl sok energiát, időt, vagy pénzt raboljon el tőlünk, vagy akadályozza Istennel való kapcsolatunkat.

4. Kerüljünk mindent, amivel árthatunk másoknak (Róm 14,13-21; I Kor 8,9-13; 10,32- 33). Kerüljük az olyan dolgokat, amelyekkel másoknak megütközést, botránkozást okozhatunk.

Ha a Biblia elítél egy tevékenységet, akár konkrétan, akár elv alapján, akkor annak alapján kell engedelmeskednünk. Ha a keresztyén szabadság megfelelő gyakorlásának négy alapvető útmutatója megnevez egy bizonyos cselekedetet, abban is az útmutatás szerint kell engedelmeskednünk. Például a bálványáldozati hús elfogyasztása a keresztyének szabad megítélése alá esett, az apostoli egyház mégis megtiltotta annak elfogyasztását, mert megbotránkozást okozhatott. Ha egy tevékenység erkölcsi vonatkozásban semleges, és a négy útmutatás nem ad a megítélésére határozott eligazítást, akkor a Róma 14. tanítása szerint kell cselekednünk.

10. A szentség megvalósítása a gyakorlatban

A szentség követelményei két kategóriába sorolhatók:

1. A Biblia világos tanításai. Ilyenek például a parázñaság, a hazugság és a részegség ellen szóló tanítások. A Bibliában hívőknek egyet kell érteniük ezekkel a követelményekkel, és az újonnan megtérteknek azonnal követniük kell őket. A pásztornak vissza kell utasítani annak az egyénnek a megkeresztelését, aki nem nyilvánítja ki vágyát és szándékát eme bibliai rendelkezéseknek való engedelmességre.

2. A bibliai elvek gyakorlati megvalósítása mai helyzetekben. Például az ékesítések, cicomák, az öltözködés és a szórakozás tekintetében. Az újonnan megtértek rendszerint fokozatosan értik meg és valósítják meg ezeket a tanításokat, ahogyan egyre inkább növekednek a kegyelemben és az ismeretben. A keresztyének különböző nézetei lehetnek helyesek, de különbözőségüknek ne az alapelvekben megnyilvánuljon meg, hanem azok megfelelő alkalmazásában egy bizonyos helyzetre vonatkozóan. Az egység megőrzése, és a közösség tiszta tanúságtételének érdekében azonban, valamennyiüknek pásztoruk tanításait kell követniük ezekben a kérdésekben, mivel Isten őt bízta meg azzal, hogy felügyeljen és gondot viseljen a helyi gyülekezetre.

Az újonnan megtértek lehet, hogy nem fognak azonnal alkalmazkodni, különösen, ha nem rendelkeznek megfelelő bibliai neveléssel. A pásztor feladata, hogy türelmesen vezesse őket további igazságok ismeretére a bibliai tanítások, keresztyén példamutatás, és a Lélek munkája alapján. Isten az ő hitük által megigazította őket, de alá kell magukat vetniük a megszentelés növekedő munkájának. A pásztornak nem szabad használnia őket vezetésre vagy a helyi gyülekezet képviselésére, amíg életükben meg nem valósítják ezeket a tanításokat.

Íme néhány fontos terület, amelyekre a Biblia egyetemes és megváltoztathatatlan útmutatást ad a szentség elvének megvalósítá-

sához:⁵

1. Magatartás (Gal 5,19-23; Ef 4,23-32). Le kell vetnünk az olyan gonosz viselkedést és tulajdonságokat, mint a gyűlölködés, harag, irigység, féltékenység, kapzsiság (fösvénység), neheztelés, rosszindulat, büszkeség, előítélet, bosszúvágy, és mindenféle viszálykodás (versengés, patvarkodás, önös érdekek, széthúzás, elégedetlenkedés, veszekedés, zúgolódás, panaszkodás, lázadozás, kritikus szellem). A szentség lényege, hogy a Lélek gyümölcseivel rendelkezünk – ezek a szeretet, öröm, békesség, béketűrés (türelem), szívettség (kedvesség), jóság, hűség, szelídség és mértékletesség (önfegyelem). Meg kell tanulnunk megbocsátani, engedelmeskedni a feljebbvalónak, hálásnak lenni, elkerülni a megbántódást, a sértődöttséget, és nem ártani magunkat mások életébe.

2. Gondolatok (Mát 5,18-20; 2 Kor 10,5; F2 4,8). Mindenki azonos a gondolataival, és azzá válik, aminek megengedi, hogy a gondolatait uralja. Nekünk azon kell gondolkodnunk, ami igaz, ami tisztességes (felemelő), igazságos (helyes), tiszta, kedves jóhírű, erényes (kifogástalan), és dicséretre méltó. El kell üznünk a gonosz gondolatokat, és minden gondolatunkat foglyul ejtve engedelmes-ségre kell alárendelni Krisztusnak. A kísértés még nem bűn, de a gonosz gondolatok forgatása, megtartása már az.

3. A beszéd (Jak 1,26; 3,1-12; 4,1; 5,12). El kell kerülnünk a pletykálkodást, a súsárlást, a rágalmazást, viszály szítását, eskütevést, az Úr nevének hiába való használatát, átkok kiejtését, becsmérést, hazugságot, a haszontalan szófecsérlést és a kétértelmű, illetlen, vagy trágár beszédet.

4. A szem (Zsolt 101,3; 119,37; Mát 6,22-23). A szem a lélek kapuja, és az információszerzés elsődleges forrása az agy számára. Nem szabad olyasmiket olvasnunk, amik át vannak itatva közönségességgel és bujassággal. Mivel erőszak, paráznaság, vágykeltés, gonosz beszéd, bűn, hiúság, és szellemi sivárság uralja a televíziót és a mozifilmeket, ne tartsunk televíziót, és ne nézzünk filmeket (sem moziban, sem videón). Ezek a médiák alattomos módon aláássák a szellemi értékeket és azok felsőbbbbségét, és tápot adnak az érzéki vágyaknak.

5. Megjelenés (díszítés, öltözet, és hajviselet) (5 Móz 22,5; 1 Kor 11,1-6; 1 Tim 2,8-10; 1 Pét 3,1-5). Megjelenésünk kifejezi belső énünket mind Isten, mind mások számára. A világi külső a test vágyait, a szem kívánságait kelti fel, az élet kérdését fejezi ki, meszterkéltséget és hamis értékeket mutat, istentelenségre formálva a külsőt viselőt és a társadalmat egyaránt.

Ezen a téren fontos bibliai elvek, 1. az erényes viselet, 2. a díszítések elhagyása, 3. mértéktartás az öltözet értékében, 4. megkülönböztetés a férfi és a nő nem között 5. elkülönítés a világiasságtól. Ne viseljünk: olyan öltözetet, amely erkölcstelenül hangsúlyozza a testet; díszítésre ékszereket; nagyon drága, kihívó, vagy cifra ruházatot; ne fessük az arcunkat és a hajunkat; a férfiak ne viseljenek női ruhát, vagy szoknyát, sem a nők nadrágot; a férfiak ne növecssenek hosszú haját, a nők pedig ne vágják rövidre hajukat; és ne kövessünk olyan divatokat, amelyek a nemiséget hangsúlyozzák.

Életbe vágóan fontos, hogy elveket tanítsunk, ne pusztán szabályokat, azért, hogy elkerüljük az ellentmondásokat ezen a téren. A férfiaknak ügyelniük kell arra, hogy a viseletük ne legyen nőies, a nőknek pedig arra, hogy ne legyen erőt és férfiaságot sugalló. Mivel Isten azt kérte a nőktől, hogy viseljenek hosszú haját, ezért ne vágják le, vagy ne rövidítsék meg szándékosan hajukat. Ellentmondásba kerülünk, ha ellenezzük a rúzs használatát, ugyanakkor arcpirosítót és sminket használunk. Hasonló ellentmondás, ha elvetjük a fülkarika, vagy az orrkarika viselését, ugyanakkor díszítés céljából gyűrűket hordunk.

Sérti a bibliai elveket a különösen drága, kihívó, feltűnő, vagy hivalkodó hajviselet, ruházat, vagy gyakorlati használatra szolgáló ékszer (amelyet nem díszítés céljából viselünk, mint például a karóra). Négy kérdés fog segíteni nekünk annak meghatározásában, mikor túl kihívóak ezek a holmik: 1. Milyen indítatásból viseljük őket? 2. Bölcs dolog-e viselnünk őket? 3. Miként látják mások? 4. Mit tenne Jézus?

6. A testünkkel való bánás (1 Kor 3,16-17; 6,12; 19-20). A test a Lélek temploma, tehát semmi olyat ne tegyünk, vagy használjunk, amivel árthatunk testünknek, vagy beszennyezhetjük, amivel részegséget vagy kábulatot idézhetünk elő. Az alkohol tartalmú italok fo-

gyasztása, a dohányzás, és a kábítószer élvezete megsérti ezt a bibliai elvet. Ide tartozik még a falánkság és a mértéktelenség okozta elhízás, gyógyszerek túlzott szedése és a szenvedélyes kávéfogyasztás.

7. A házasság szentsége (1 Kor 6,9-10; Kol 3,5; Zsid 13,4) A Biblia elítél minden házasságon kívüli szexuális kapcsolatot. Ez egyaránt magában foglalja a vágyakozó gondolatokat és cselekedeteket. A fiataloknak távol kell tartaniuk magukat a parázناسágtól, és a vágykeltő érintkezéstől, amikor együtt vannak. Mivel Isten terve szerint a házasság egész életre szól, nem szabad világi példákat követnünk és elválást keresnünk tévedés, összeférhetetlenség, vagy a szerelem megszűnésének okán.

8. Az emberi élet szentsége (2 Móz 20,13; Mát 5,39; 44). Nem szabad szemet hunynunk az erőszak felett, és személyesen el kell utasítanunk minden törekvést, amely az emberi élet ellen irányul, így tehát az abortuszt, a hadviselést és az öngyilkosságot is.

9. Őszinteség és becsületesség (Márk 10,19). A Biblia elutasítja a becsstelenség és a korrupció minden formáját, beleértve a hazugságot, a lopást, a sikkasztást, az adócsalást, a megvesztegetést és a becsapást.

10. Kapcsolatok (Mát 18,15-18; 1 Kor 5,9-6; 8; 2 Kor 6,14; 1 Kor 15,33). Nem szabad azonosulnunk bűnös magatartással vagy életmóddal. Ne legyen közösségünk olyan úgynevezett keresztényekkel, akik folyamatosan szemet hunynak bűnös tevékenységek felett, sem ne vegyünk magunkra közös igát hitetlenekkel (mint például a házasság). Az egyházon belül minden vitás kérdést a Krisztus által megszabott módon kell megoldanunk, nem pedig világi törvényszék előtt pereskedve egymással.

11. Világi időtöltések (1 Tessz 5,22; Tit 3,3; 1 Ján 2,15). Meg kell fontolnunk milyen zenét, sportot, játékot és szórakozást választunk. Amennyire lehetséges, el kell kerülnünk az olyan légkörű helyeket, vagy eseményeket, amelyek át vannak itatva világiassággal, vagy amelyek szorosan kapcsolódnak világiassághoz. Például számos, egyébként megengedhető foglalatosság olyan légkörben zajlik, amely át van itatva szemérmetlenséggel, bujasággal, trágársággal, italozással kiélezett versengéssel, és erőszakkal, mely körülmények között a keresztények nem érzik bennük otthonosan magukat. Néhány szóra-

kozás kifejezetten világi, mint például a szerencsejáték, táncmulatság, a kemény rockzene hallgatása, valamint az asztrológia és az okult tevékenységek űzése.

11. Szentség és kultúra

A szentség e tanításait többségében elfogadták a történelmi korokban. A legtöbbet, vagy valamennyit tanították a második és harmadik századi egyházatyák, különböző középkori közösségek, az anabaptisták, a korai Kálvinisták, a puritánok, a pietisták, a korai metodisták, a szentség-hívő egyházak, és a pünkösdielők.⁶ A kultúra megváltozásával a fenti közösségek szellemi örökösei elhagyták elődeik tanításának jó részét. De mennyiben kell, hogy hasson a kultúra a szentség előírásaira? Számos igazságot jegyeztek fel e kérdés megválaszolására.

1. Isten erkölcsi törvényei változhatatlanok. Isten természete nem változik, így tehát az erkölcsi törvények, amelyek az Ő szentségén alapulnak, ugyancsak változatlanok maradnak minden korban, helyen, kultúrában és körülményben. Isten érvénytelenítette az ószövetségi formákat és szertartási törvényeket – mint például az étkezési előírások, a véres áldozat, a szombat és a böjtök – de soha nem vonta vissza az erkölcsi törvényeket.

2. A bibliai elvek változhatatlanok. A Biblia ihletett, tévedhetetlen, és hiteles Szava Istennek. Igazság, az igazság pedig abszolút, változhatatlan, és állandó.

3. Isten fokozatosan nyilatkoztatta ki az igazságot az Ószövetségen át az Újszövetségig. Az Újszövetség nem mond ellent az Ószövetségnek, hanem még teljesebben fedi fel Isten akaratát, és hívja el a Szent Lélekkel betöltött hívőket a tökéletesség magasabb szintjére sokféle téren. Ilyen értelemben az Ószövetség általában előre jelzi Isten magasabb fokú elgondolását. Ezt láthatjuk a vérfertőzés, a többnejűség, a válás, a hadviselés, a díszítés, és az alkohol fogyasztás példájában.

4. Isten az Ő Igéjét egy meghatározott kulturális közegben nyilatkoztatta ki, de ezáltal nem hagyta jóvá az adott kultúrának valamennyi szokását, berendezkedését. A keresztények nem kötelesek követni a bibliai idők kultúrájának szokásait, hacsak a Biblia örök igazságként jóvá nem hagyja valamelyiket. Például a Biblia beszél a szülők által elrendezett házasságról, de nem követeli meg ezt a gyakorlatot. A bibliai idők kultúrája néhány szempontból valójában nem nevezhető keresztényinek, de a Biblia útmutatást ad a hívőknek, miként viszonyuljanak ezekhez a kérdésekhez. Ilyen például az elnyomó rendszerű társadalom, és a rabszolgaság kérdése.

5. A bibliai elvek modern helyzetekben való megvalósításakor figyelembe kell vennünk a jelen kultúráját, de a kultúra sohasem teszi érvénytelenné az elvet. Például bizonyos fokig az erkölcsösség kérdése kultúránként viszonylagos. A XIX. században illetlenségnek számított, ha egy nő fedetlenül hagyta a lábait, tehát a kor keresztény asszonya nem viselhetett térdig érő ruhákat. Mivel a bibliai tanítások szólnak erkölcsről, ezek szerint kell, hogy létezzen egy minimális szintű abszolút erkölcs, mert ha a társadalom jóváhagyná a teljes mezítelenséget, ez akkor sem lenne megengedhető a keresztények számára.

Hogyan határozhatjuk meg, mi az, ami a kultúra viszonylatában változhat, mi az, ami nem? Először is a bibliai elv magában foglal egy minimális szintű előírást, amely független minden kultúrától. Másodszor a Biblia gyakran ad előírást konkrét esetekre. Ha valamiről elfogadóan, vagy semlegesen nyilatkozik, akkor az adott dolog nem minden körülményben helytelen. Ha valamiről minden esetben elutasítóan szól, akkor az nyilvánvalóan sérti a bibliai elveket.

Például milyen elveket hangoztat a Biblia az öltözet erkölcsösségéről? Az erkölcstelen ruha felkelti a testi vágyat, a szemek kívánságát, és az élet kérkedését fejezi ki. A fedetlen testrészek illetlen gondolatokat ébresztenek mind az öltözet viselőjében, mint pedig abban, aki látja. Ez tehát azt jelenti, hogy az öltözetnek alapvetően fednie kell a testet - a felső testet, és a felső végtagokat. Sőt, az Ézsaiás 47,2-3 alapján Isten a csupasz lábakat és a fedetlen combokat szégyenletes meztelenségnek tartja.

A Biblia a szakáll viseléséről elfogadóan, vagy semlegesen szól, és mint természetes hozzátartozójáról a férfi külsejének. Nem feltétlenül gonosz, de mindenképpen helytelen azonban abban az esetben, ha a szakáll bűnös életmódot, lázadást vagy büszkeséget fejez ki. A hippi korszak idején a szakáll viseléséhez általában egy ilyen világi mellékértelmezés járult, de ez a társítás a kultúra megváltozásával eltűnt, tehát nem kell figyelembe vennünk.

A kultúra meghatározza a férfi és a női ruhák közötti megkülönböztetést. Például a skót szoknya hagyományos viselet volt Skóciában, és férfias erőt jelképezett, tehát nem sértette a férfi és nő közötti megkülönböztetés elvét. A mai női nadrág megsérti ezt az elvet még akkor is, ha némelyiket kifejezetten nőkre szabták. Ez mindenképpen férfi ruházat viselése, ami ellenkezik az 5 Mózes 22,5 Igéjével. A nadrág férfias külsőhöz lett mintázva, férfias megjelenést kölcsönöz, és nem különbözteti meg világosan a nemeket egymástól az egész külső tekintetében (sem alakban, sem távolról szemlélve), így a férfiakat is megfosztja a megkülönböztető viselettől. Ugyanakkor gyakran erkölcsstelen is.

A modern kultúra elfogadja az arc festését, mert már nem kapcsolja össze azt a prostitúcióval. A Bibliában azonban az arc festése mindig összefügg a gonosszal (Jer 4,30; Ezék 23,40) Sőt, az arc festése ugyancsak felkelti a testi vágyat, a szem kívánságát, és kifejezi az élet kérdését, mesterkéltséget, elégedetlenséget tükröz Isten alkotó munkájával szemben, és hamis értékeket sugall. Ugyancsak ellenkezik azzal a bibliai tanítással, amely szerint legyünk erkölcsösek, szemérmesek, és ne díszítsuk magunkat.

A modern kultúra jóváhagyja, hogy a nők levágják hajukat, de a Biblia minden esetben szégyenletesnek és természetellenesnek minősíti ezt a szokást. Sőt, az 1 Kor 11,5-6 és a 13-16 igéi kifejezetten azt mondják, hogy Isten kívánsága a nők felé az, hogy hosszú hajat viseljenek, tekintet nélkül a kultúrára.

12. Felmerülhető veszélyek

A szentség bibliai tanításának fényében az egyháznak megfelelő módon kell viszonyulnia az előadódó következtetlenségekhez és gyengeségekhez. Íme, néhány terület, amely odafigyelést igényel:

* Elkötelezettség Isten Szavának. Ha a keresztyények nem tanulmányozzák fegyelmezetten és módszeresen a Biblia tanításait, gyakran elhagyják a szentség követését barátok, rokonok, és különböző vallásos közösségek befolyásának hatására. Igei alátámasztás nélkül a prédikátorok nem tudnak szembeszegülni az ellenkezéssel, az üldözéssel, és a megpróbáltatásokkal; helyett megalkudnak az igazságrovására a társadalom és a vallásos közeg elismeréséért, anyagi előnyökért, tagszám növekedésért vagy világi sikerekért.

* A szentség megvalósításának tanítása. A keresztyénynek konkrét tanításokat kell hallania az olyan témákról, mint a Lélek gyümölcsei, viselkedés, a nyelv (beszéd) bűnei, és a szem kívánsága. Fontos, hogy a szentség tanításai ne csak a nyilvánvaló kudarcok idején hangozzanak el, hanem rendszeres alapot képezzenek.

* A szentség külső megnyilvánulása. Nem helyes elfogadnunk azt, hogy ha őszinték vagyunk, és indítékaink jók, akkor nem igazán számít, mit viselünk, hová járunk, mit teszünk, vagy mit nézünk. A gondatlanság ezeken a területeken világiasságra és bűnre vezethet.

* A belső szentség fontossága. Nem helyes a szentséget öltözködési szabályokkal azonosítanunk, a Lélek gyümölcsei, és a Krisztushoz hasonló viselkedés helyett. A szentség külső megnyilvánulása nem takarhat belső, lelki bűnöket; a lélek szentsége alapvető.

* A törvényeskedés elkerülése. A szentség lényege a személyiség pozitív átalakulása, és nem tiltó szabályok gyűjteménye. Fontos, hogy felismerjük; nem alapozhatjuk üdvösségünket a szentség cselekedeteire. Ha egy prédikátor saját tekintélyével követeli meg szabályok betartását igei alátámasztás nélkül, akkor a törvényeskedés egy formáját alkalmazza. A törvényeskedés gyakran vezet a belső szentség elégtelenségéhez, a bibliai elvek félreértéséhez és helytelen megvalósításához, minimális követelményszinttel való élethez, kibúvók kereséséhez, képmutatáshoz, következtetlenséghez, kiábrándultság-

hoz, lázadáshoz és ítélkező magatartáshoz.

* Az ítélkező, kárhoztató magatartás elkerülése. Az ilyen magatartású emberek gyakran megsértenek és elriasztanak érdeklődőket, újonnan megtérteket, de még régebbi hívőket is.

* Az érzelmi átélésnek éppúgy hangsúlyt kell kapniuk, mint az Istennel való életnek. A Lélek ajándékai és az imádat kifejeződései (mint például a nyelveken imádkozás, vagy a Lélekben való tánc) Isten kegyelmének áldásait nyilvánítják ki, és a hívő életéhez hozzá kell hogy tartozzanak ezek a megnyilatkozások. A Lélek gyümölcsei azonban a Lélek folyamatos vezetéséről és ellenőrzéséről tesznek bizonyosságot. Az engedelmes hitben és szentségben való élet az igaz szellemiségben jut kifejeződésre.

* Vannak rendszeres, vagy alkalmi gyülekezetbe járók, akik örülnek a keresztyén közösségnek, zenének, dicsőítésnek, és a prédikációnak, de nem kötelezik el magukat az igazi szentség követésére. Néha családi kapcsolataik, társadalmi helyzetük, vagy tehetségük az oka odaszánásuk hiányának.

* A pénzszertet és az anyagiasság előtérbe kerülése (1 Tim 6,7-19). Vannak, akik a luxust és az anyagi jólétet a szellemi áldások részének tekintik. Ha a szellemi prédikátorok szellemi döntéseit elsősorban anyagi megfontolások vezetik, akkor hiteltelenné teszik saját elhívásukat az evangélium hirdetésére. Ha az vonzotta őket a szolgálathoz, hogy anyagilag jövedelmezőnek találták, akkor szolgálatukat anyagi érdekek fogják irányítani. Isten népe nem arra hívatott el, hogy az anyagi jólét „evangéliumát” kövesse, hanem hogy tisztán és egyszerűen éljen, és áldozatkészen adjon idejéből és javaiból.

* Az előítélet és a személyválogatás eluralkodása. Isten nem mutat részrehajlást: nem tekint sem nemre, sem társadalmi osztályra, sem fajra (Csel 10,34; Gal 3,28). A keresztyén vezetőknek sem szabad részrehajlást mutatniuk (1 Tim 5,21). A faji vagy társadalmi előítélet bűn (Jakab 2,7). Az egyházaknak nem szabad figyelmen kívül hagyni, elutasítani kisebbségi csoportokat, sem szemet hunyni a fajgyűlölet felett. Nepotizmusnak (atyafiság-pártolás), protekciónak (baráti ismeretség pártolás), és a személyválogatás más egyéb formáinak nincs helye az egyházban.

* A büszkeség eluralkodása. A keresztények nem szabad, hogy engedjenek a versengés szellemének és státusz szimbólumok gyűjtésének. Ha a prédikátorok világi módon énjüknek hódolnak, és személyes királyságot építenek maguk körül, ezzel viszálykodást és zavart keltenek.

* Férfiak és nők egymás közötti viselkedése. Világi körökben mindenféle érintkezés megengedett férfi és nő között, az ölekezéstől a nyílt szemérmetlen beszédig. Ha valaki helyet ad az ilyesfajta illemszabálynak és bizalmaskodásnak, noha a helyzet látszólag ártatlan lehet, kísértéshez és bűnhöz vezethet.

Összefoglalás

A kulcs, amely által megmaradunk a bibliai szentségben, az Isten Igéje iránt érzett őszinte szeretet. Ki kell hangsúlyoznunk a Biblia tekintélyét, a szentség elveit, a szentség pozitív természetét, a keresztény magatartást, a lélek szentségét, a lelki gyümölcsöket, és a szentség követelményeit alátámasztó bibliai indoklást. Tanítanunk kell, és a gyakorlatban meg is kell valósítanunk a szentséget, tudatosan törekedve arra, hogy növekedjünk, és megmaradjunk a Biblia világszemléletében és a keresztény életvitelben.

Ugyanakkor el kell kerülnünk a törvényeskedést és annak veszélyeit. Ragaszkodnunk kell Isten Igéjéhez, nem többet, és nem kevesebbet hirdetve annál. Rugalmasnak kell lennünk a keresztény szabadság területein, nem kötődve hagyományokhoz, vagy személyes ízlésünkhöz. Nem szabad merevnek vagy türelmetlennek lennünk, hanem bölcsességben, türelemben, és szeretetben kell megjelenítenünk a szentséget másoknak.

Következésképpen a szentségnek ki kell áradnia a keresztény élet teljességére. A szentség alapja a hit, a szeretet, és a Lélekben való járás. Az erőt arra, hogy szent életet éljünk, Istentől kapjuk, de mi vagyunk felelősek azért, hogy a szentséget megvalósítsuk mindennapjainkban.

Lábjegyzetek

- ¹ Isidore Epstein, Júdeizmus (*Judaism*) (Middlesex, England: Penguin Books, 1959), 23. oldal.
- ² F. Bruce, Pál levele a rómaiakhoz (*The Epistle of Paul to the Romans*), A Tyndale újszövetségi magyarázatok (*The Tyndale New Testament Commentaries*), 6. kötete. R. V. G. Tasker (szerk.) (Grand Rapids: Eerdmans, 1963), 153., 156. oldal.
- ³ Jerry Bridges, Törekvés a szentségre (*The Pursuit of Holiness*) (Colorado Springs: Nav Press, 1978), 14. old.
- ⁴ Lásd ugyanott.
- ⁵ Ezeknek a témáknak részletesebb tárgyalása megtalálható Loretta Bernard és David Bernard *A szentség kutatása (In Search of Holiness)*, (Hazelwood, Mo.: Word Aflame Press, 1981); és David Bernard: *Gyakorlati szentség: második áttekintés (Practical Holiness: A Second Look)* (Hazelwood, Mo.: Word Aflame Press, 1985) c. könyvekben.
- ⁶ Ezek dokumentációja megtalálható Bernard: *Gyakorlati szentség (Practical Holiness)* című könyvében, különösen az 5. fejezetben.